

2. Tényállás – érintettség igazolása

A Végzés meghozatalára az alábbi tényállási előzmények után került sor:

Időpont	Esemény
2009.07.02.	A [REDACTED] g [REDACTED] („Építető”) megfizetett 257.141.100,- Ft összegű építésügyi bírságot a 278-6/2009. számú – és a II. fokú hatóság által helybenhagyott – határozatom alapján.
A jogerős ítéletet követően	Az Építető a fenti határozatot bíróság előtt megtámadta, de a Fejér Megyei Bíróság elutasította a kereset. Ezt követően az Építető befizette a bírságot, melynek 20%-át a részemre, további 15%-át pedig a II. fokú hatóság [REDACTED] i [REDACTED] s [REDACTED] i [REDACTED] t [REDACTED] i [REDACTED] t [REDACTED] kezelőszerve az építésügyért felelő miniszter volt az építési célelőirányzatról szóló 10/2009. (IV.14.) NFGM rendelet („ÉcR”) 1. § (2) és (5) bekezdései alapján.
2011.01.25.	A Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati eljárásban hatályon kívül helyezte az első és másodfokú határozatokat, és a hatóságokat új eljárás lefolytatására kötelezte. A bíróság az építésügyi bírság visszatérítéséről nem rendelkezett. (K/3.)
2012.04.13.	Az Építető kérelmezte tőlem, hogy rendelkezek a bírság visszatérítéséről, mivel az [REDACTED] kezelője – jogutódlás folytán a Belügyminiszter – ezt a Legfelsőbb Bíróság ítélete alapján nem volt hajlandó megtenni. A kérelmet elutasítottam.
2012.07.11.	Az [REDACTED] számlakezelője – a bírság tovább nem utalt részét – 167.141.715,- Ft-ot, valamint annak 2011.01.01.-től számított kamatait visszautalt az Építető részére.
2012.12.05.	A Székesfehérvári Törvényszék végzésével (K/4.; „Törvényszéki Végzés”) hatályon kívül helyezte a visszatérítést elutasító határozatomat, és új eljárás lefolytatására utasítja az I. fokú hatóságot. A Törvényszék az új eljárásra vonatkozóan kifejezetten előírta, hogy az I. fokú hatóságnak <ul style="list-style-type: none">• végzésben kell döntenie, intézkednie arról, hogy• a számlát kezelő szerv• visszautalja a bírságot az Építetőnek.
2012.12.31.	Jogszabályváltozást folytán megszűnt a hatásköröm a visszautalás tárgyával kapcsolatban. A hatáskörrel rendelkező hatóság a Fejér Megyei Kormányhivatal Dunaújvárosi Járási Hivatal Járási Építésügyi Hivatala.

<p>2013.02.27.</p>	<p>A Fejér Megyei Kormányhivatal Dunaújvárosi Járási Hivatal Járási Építésügyi Hivatal („Elsőfokú Hatóság”) FE-02D/ÉPÍT/38-2/2013. számú határozatával („I. Fokú Határozat”) elrendelte, hogy az ÉCE számlakezelője (a Belügyminisztérium Területrendezési, Építésügyi és Örökségvédelmi Helyettes Államtitkár; „Helyettes Államtitkárság”) térítse vissza a fennmaradó 89.999.385,- Ft-ot az Építető részére, annak 2011.12.30. napjától fennálló késedelmi kamataival együtt (K/5.).</p>
<p>2013-2014</p>	<p>Az I. Fokú Határozattal kapcsolatban az ■■■ számlakezelőjének fellebbezése nyomán számos döntés született az elmúlt két évben. Ezeket, valamint a viszonyukat szemléltető ábrát K/6. az egyes döntéseket pedig K/7-K/14. alatt csatoltam.</p> <p>Közös vonása ezeknek a döntéseknek, hogy a fellebbezést elbíráló – vagy éppen a fellebbezés felterjesztését elrendelő végzést megsemmisítő – végzések az ■■■ számlát kezelő Belügyminisztériumot tartották a bírság visszafizetésére kötelezettnek. Ezeket azonban a Belügyminisztérium – irányítási jogkörben – rendre megsemmisítette.</p>
<p>2014.08.08.</p>	<p>A Helyettes Államtitkárság jogutódja a Miniszterelnökség Építészetért Felelős Helyettes Államtitkára fellebbezése folytán a Másodfokú Hatóság meghozta a Másodfokú Végzést, amellyel megváltoztatta az I. Fokú Határozatot és az alábbiak szerint számomra egy másodfokú hatósági eljárásban az alábbiak szerint új kötelezést írt elő:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a döntés formája végzés; • a jogalap nélkülivé vált bírságból 51.428.220,- Ft-ot és késedelmi kamatait nekem kell visszafizetni az Építető számára.
<p>2014.12.10.</p>	<p>A Másodfokú Végzés jogorvoslatról szóló kioktatás körében úgy tájékoztatott, hogy a Másodfokú Végzés ellen bírósági felülvizsgálatnak van helye. Ennek megfelelően a jogsértő döntéssel szemben 2014. szeptember 24-én felülvizsgálati kérelmet nyújtottam be a Közigazgatási Bírósághoz az Elsőfokú Hatósággal együtt. A Közigazgatási Bíróság Végzésével mindkét felülvizsgálati kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította.</p>

3. Az Indítvánnyal érintett Alaptörvényben biztosított jog megnevezése – JOGORVOSLATHOZ VALÓ JOG

A fenti háttér szerinti eljárás és az ennek következtében meghozott Végzés, valamint az alapjául szolgáló Másodfokú Végzés álláspontom szerint súlyosan sérti a jogorvoslathoz való jogom az alábbiakra figyelemmel.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése alapján:

*„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, **hatósági és más közigazgatási döntés ellen**, amely a jogát vagy **jogos érdekét sérti.**”*

A tisztelt Alkotmánybíróság határozataival kimunkálta a jogorvoslathoz való jog tartalmát, védelmének kereteit.

3.1 Érdemi, ügydöntő határozatokkal szembeni jogorvoslat

A tisztelt Alkotmánybíróság gyakorlatában a jogorvoslat követelménye kizárólag bírósági vagy hatósági, illetve ezen belül érdemi döntésekkel szemben áll fent. A jogorvoslat érdemi voltát azonban az Alkotmánybíróság maga állapítja meg, ezzel kapcsolatban egyértelmű döntés csak az adott tényállás és döntés vizsgálata következtében hozható. A 22/1995. (III.31.) AB határozat kimondja: „Az alkotmánybírósági eljárásban a jogorvoslathoz való alapvető jog szempontjából valamely döntés érdemi, ügydöntő volta a tételes jogok által ilyennek tartott döntésekhez képest viszonylagos: a vizsgált döntés tárgya és személyekre gyakorolt hatása által meghatározott.”

Esetemben a Végzés tárgya a felülvizsgálati kérelmem elutasításáról szóló döntés. A Közigazgatási Bíróság döntése **személyemre lényeges és hátrányos hatást** gyakorol. Kizárja a jogorvoslati jogom gyakorlását egy jogsértő döntéssel szemben, amely szempontomból lényegében elsőfokú határozat, annak tartalma rám nézve az I. Fokú Határozattal szemben teljesen új kötelezést tartalmaz.

3.2 Legalább egyfokú jogorvoslat

A jogorvoslattal szemben további követelmény, hogy **legalább egyfokú jogorvoslat legyen biztosítva**, azt egy, az elsőfokon eljáró szervnél magasabb szinten álló szerv bírálja el.

Esetemben az I. Fokú Határozatot megváltoztató Másodfokú Végzés elsőfokú döntésnek tekinthető, mivel az az I. Fokú Határozathoz képest a bíróság visszafizetésére kötelezett személyét megváltoztatta és így váltam én a döntés kötelezettjévé. A Másodfokú Végzés ellen pedig a jogorvoslati jogomat a Közigazgatási Bíróság nem ismerte el, annak érvényesítését megtagadta.

3.3 Hatékony és érdemi elbírálás

A jogorvoslathoz való jog kimunkálása során alkotmányos követelményként fogalmazta meg a tisztelt Alkotmánybíróság, hogy a jogorvoslatnak az **ügy érdemi és hatékony** elbírálásához kell vezetnie.

A jogorvoslati kérelmek megfelelő elbírálása kapcsán is értelmezhető a jogorvoslathoz való jog. A tisztelt **Alkotmánybíróság 3185/2013. (X. 9.). számú végzése** kimondja, hogy „A jogorvoslathoz való jog Alaptörvényben biztosított jog, ezért annak vizsgálata, hogy a bíróság hatáskörében milyen döntést hoz a peres fél jogorvoslati kérelme tárgyában (illetve, hogy érdemben elbírálja-e a jogorvoslati kérelmet) alkotmányjogi panasz alapján adott esetben vizsgálható.”

Ezek alapján tehát, amennyiben a bíróság nem megfelelően vagy egyáltalán nem bírálja el a fél jogorvoslati kérelmét, úgy az is a jogorvoslathoz való jog megsértését jelentheti. Esetemben rendes jogorvoslati lehetőség nem állt fent, így álláspontom szerint a Közigazgatási Bíróság nyújthatott volna számomra jogorvoslatot. Ezt a jogot azonban megtagadta, kérelmem elbírálására nem vállalkozott, azt formai okokra hivatkozva utasította el.

4. A Végzés és alapjául fekvő Másodfokú Döntés Alaptörvénybe ütközése

A Ket. 109. § (1) bekezdése szerint az önállóan nem fellebbezhető végzések kivételével a döntés bírósági felülvizsgálata kezdeményezhető, ha a hatósági eljárásban a fellebbezésre jogosultak valamelyike a fellebbezési jogát kimerítette. A 109.§ sorolja fel továbbá azokat a döntéseket, amelyek felülvizsgálati kérelemmel megtámadhatóak (határozat és önállóan fellebbezhető végzések)

Az indítvány tárgyát képező Végzés érvelése szerint a Közigazgatási Bíróság felülvizsgálati kérelmünket nem bírálhatta el, tekintettel arra, hogy a Pp. 332./A.§ alapján a bíróság a keresetlevelet a 130. §

alkalmazása során elutasítja különösen akkor, ha a felperes olyan közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát kéri a keresetében, amelynek bírósági felülvizsgálatát törvény kizárja. A Közigazgatási Bíróság véleménye szerint a Ket. 109.§-a alapján a Végzés nem önállóan fellebbezhető végzés és így felülvizsgálati eljárás keretében sem vizsgálható.

A Közigazgatási Bíróság azt helyesen állapítja meg, hogy a Végzés, amennyiben valóban végzéseként ítéljük meg, önállóan nem megfellebbezhető. Álláspontom alapján azonban a Közigazgatási Bíróság nem vette figyelembe az alábbiakat.

Az **1/2009. KJE jogegységi határozat** alapján a bíróság a téves formában meghozott döntést hivatalból a döntés tartalma szerinti eljárásban vizsgálja felül.

A Másodfokú Végzés egyrészt megváltoztatta az I. Fokú Végzés formáját másrészt pedig megváltoztatta a **döntés által kötelezett személyét**. Az I. Fokú Határozatban az Elsőfokú Hatóság helyesen az ÉCÉ számlakezelő szervet kötelezte a bíróság visszafizetésére, így ezen eljárásnak én nem voltam résztvevője, ezért a határozat ellen nem is fellebbezhettem. A Másodfokú Döntés azonban érdemében változtatta meg az I. Fokú Döntést, és így – az eljárásba új érintettként – engem kötelezett a bíróság visszafizetésére. Ez számomra súlyos érdeksérelmet okoz különös tekintettel arra, hogy a Közigazgatási Bíróság szerint a döntést nem támadhatom meg. A Ket. 103. § (7) bekezdése alapján amennyiben az elsőfokú hatóság a fellebbezés következtében **döntését visszavonja vagy módosítja, a visszavonó, illetve módosító döntés ellen ugyanolyan jogorvoslatnak van helye, mint amilyen a visszavont, illetve a módosított döntés ellen volt**. Úgy gondolom elengedhetetlen, hogy a jogorvoslatihoz való jog e szakaszban szabályozott védelme a feleket a másodfokú határozat esetében is megillessen. Így tehát, tekintettel arra, hogy az I. Fokú Határozat ellen helye volt fellebbezésnek (még akkor is, ha ez a döntést eleve nem megfelelő formában hozták meg), alkotmányos követelmény, hogy az azt érdemben megváltoztató döntés ellen is legyen helye jogorvoslatnak (felülvizsgálatnak).

A Tisztelt Alkotmánybíróság 62/2003.(XII.15.). számú határozatában megállapította, hogy „*a hatalommegosztás rendszerében a hatalmi ágak, az alkotmányos szervek egymás működését, a hatáskörök gyakorlását nem akadályozhatják*”. A tévedésből vagy szándékosan téves formában kibocsátott közigazgatási aktus ezért nem akadályozhatja a bíróság hatáskörének gyakorlását.

A közigazgatási határozatok tartalmi felülvizsgálatának követelményére mutatott rá az 54/1996.(XI.30.) AB határozat is, mivel a bíróság feladata a törvénysértő határozat hatályosulásának megakadályozása.

Véleményem szerint a fentiekben elmondottak alapján a **Közigazgatási Bíróságnak a Végzés elbírálhatósága tekintetében úgy kellett volna eljárnia, mint ha egy határozati formában meghozott döntés elbírálhatóságát vizsgálná és a Másodfokú Végzést érdemben is el kellett volna bírálnia.**

Tekintettel arra, hogy nem járt el megfelelően a felülvizsgálati kérelmem elbírálása során, döntése sérti a jogorvoslatihoz való jogomat, így **indítványom megfelel az Abtv. 27.§ a) pontjának.**

5. A jogorvoslati jog kimerülése

Tekintettel arra, hogy a Közigazgatási Bíróság felülvizsgálati kérelmemet érdemi vizsgálat nélkül elutasította és a Ket. 340.§ (1) bekezdése alapján a döntés ellen fellebbezésnek nincs helye, a rám nézve kötelezettséget megállapító és egyébként jogsértő döntés ellen további jogorvoslattal nem élhetek,

